

Veilige oplossingen voor Wondgenezing en Infectiebestrijding

BiologiQ Nieuwsbrief Oktober 2020

BiologiQ sluit jubileumjaar af met speciale editie nieuwsbrief

State of the Art Wound Healing

Hoewel we er eerder dit jaar weinig ruchtbaarheid aan hebben gegeven, was 2020 voor BQ een dubbel lustrumjaar. In januari was het 15 jaar geleden dat BiologiQ van start ging. En in het voorjaar stonden we stil bij het tienjarig bestaan van deze nieuwsbrief. Maar door de coronacrisis was er verder weinig aanleiding voor feestelijkheden.

Bijlage bij WCS Nieuws

Toch willen we dit jubileumjaar niet helemaal onopgemerkt voorbij laten gaan. Daarom sluiten we het af met een uitgebreide gecombineerde nieuwsbrief voor november en december, die u half december kunt verwachten. Daarin ruimen we niet alleen plaats in voor het reguliere vaknieuws, maar besteden we ook veel aandacht aan 'de mensen achter het merk BiologiQ'. Ongeveer gelijktijdig met de online versie van deze speciale nieuwsbriefeditie ontvangen meer dan tweeduizend abonnees van WCS Nieuws een gedrukte versie als bijlage bij hun vakblad.

ZN wil meer evenwicht tussen reguliere zorg en coronazorg

Door de ervaringen met de eerste coronagolf zijn zorgverleners zich meer bewust van het risico op zorgverdringing door het acute beslag dat COVID-19 kan leggen op de beschikbare zorgcapaciteit. Voor Zorgverzekeraars Nederland was het aanleiding om namens de zorgverzekeraars een brief te schrijven aan ziekenhuiskoepels NVZ en NFU.

Continuïteitsbijdrage continueren?

In het persbericht hierover constateert ZN dat de corona-

Totaalconcept in Actief Wond Management

BiologiQ biedt een uniek totaalconcept in wondmanagement, gebaseerd op de laatste inzichten in de biologie van de (complexe) wond. Met innovatieve Bio-Actieve productoplossingen die elkaar onderling aanvullen en gericht zijn op het stimuleren en ondersteunen van het eigen regeneratief vermogen van het menselijk lichaam. Zo dragen wij bij aan kortere behandel tijden en een betere kwaliteit van leven voor de patiënt.

pandemie de zorg voor grote uitdagingen blijft stellen. De zorgverzekeraars zien de druk op zorgverleners weer snel toenemen en roept hen op om samen met de verzekerden de zorg toegankelijk te houden. ZN-voorzitter Van den Berg: "Ga naar de dokter als het nodig is, stel zorg niet onnodig uit. En houd je aan de maatregelen van de overheid. Zo houden we de vraag naar zorg beheersbaar." ZN denkt ook na over de financiële impact van de tweede golf. Recent hebben de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) en de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) gezamenlijk vastgesteld dat het model van de continuïteitsbijdrage tijdens de eerste golf goed werkt. In januari 2021 zal worden geëvalueerd of dat ook nog geldt voor de nieuwe coronacrisis. Daarnaast gaan de zorgverzekeraars afspraken maken over hulp aan ziekenhuizen die in 2021 in de financiële problemen komen door corona. Met deze toezegging willen ze de ziekenhuizen zoveel mogelijk zekerheid bieden. Tegelijkertijd wijst ZN erop dat ook de overheid, banken en de zorgaanbieders medeverantwoordelijk zijn voor het opvangen van de extra kosten.

Bron: zn.nl

Onderzoek naar baantrouw verpleegkundigen door ex-collega

Vorig jaar ontving psychologe Jasperina Brouwer, docent aan de Rijksuniversiteit Groningen, een Veni-subsidie voor onderzoek naar betrokkenheid van zorgprofessionals. Het doel: achterhalen hoe de uitstroom van verpleegkundigen kan worden beperkt. Deze maand sprak het tijdschrift De Psycholoog met haar over de voortgang van het onderzoek.

Hoe werken netwerken?

Als voormalig (kinder)verpleegkundige is Jasperina Brouwer extra geïnteresseerd in het onderwerp. Haar promotieonderzoek wijdde zij aan 'learning communities' vanuit een sociaal netwerkperspectief. Daarvan leerde zij dat sociaal netwerkonderzoek verrassende inzichten kan opleveren, omdat je daarbij kijkt naar het totale netwerk en de onderlinge verbanden tussen mensen, in plaats van alleen naar de individuen. Na haar aanstelling als universitair docent aan RUG wilde zij door op de ingeslagen weg. In 2019 zag ze haar voorstel voor verder onderzoek beloofd met een Veni- ...

[Lees verder op de volgende pagina >](#)

INNOVATION IN (BIO)ACTIVE WOUND MANAGEMENT

Veilige oplossingen voor Wondgenezing
en Infectiebestrijding

BiologiQ Nieuwsbrief Oktober 2020

State of the Art
Wound Healing

Vervolg: Onderzoek naar baantrouw verpleegkundigen ...

.. Beurs van € 250.000, verleend door de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Brouwer: "Ik wilde weer iets doen met netwerken. En de krapte op de arbeidsmarkt in de zorg is dermate urgent, dat ik wilde weten hoe een werkgever verpleegkundigen beter kan behouden". Overigens heeft Brouwer haar onderzoeksgroep inmiddels uitgebreid naar andere zorgprofessionals, waaronder die in de Individuele Gezondheidszorg (IG), woonassistenten en coördinerende verpleegkundigen.

Van bovenaf op een team kijken

De eerste fase van haar onderzoek richt zich op de vraag hoe zorgteams met elkaar samenwerken. Brouwer: "Ik wil bijvoorbeeld weten wie ze makkelijk feedback geven en wie niet. En ik wil weten bij wie ze emotionele steun krijgen als ze iets akeligs meemaken. Ook wil ik weten van wie ze het meeste leren." Brouwer is daarbij minder geïnteresseerd in groepsgemiddelden, dan in de individuele relaties afhankelijk van iemands positie in het team en hun kenmerken. 'Van bovenaf naar een team kijken', noemt zij dit. Door herhaaldelijk meten (o.a. via vraagformulieren en -gesprekken) kan Brouwer ook veranderingen in teamnetwerken in kaart brengen. In het tweede deel van haar onderzoek gebruikt Brouwer een dagboek-app om eens in de twee weken te informeren naar de belangrijkste werkervaringen. Daarbij gaat het om vragen als 'van wie krijgt iemand steun?', of 'van wie leren teamleden dingen?'. In het derde deel van haar onderzoek is Brouwer van plan interviews met zorgprofessionals te houden, om de eerder verkregen resultaten verder te verdiepen. Brouwer: "Door deel te nemen aan dit onderzoek kunnen zorgprofessionals hun stem duidelijk laten horen. Daarvoor is deze subsidie verkregen en het geld moet ertoe leiden dat zorgprofessionals voor het vak behouden blijven."

Bronnen: nursing.nl, rug.nl, tijdschriftdepsycholoog.nl. Jasperina Brouwer kan nog zorgteams (ook uit de ggz) voor haar onderzoek gebruiken. Geïnteresseerden kunnen contact met haar opnemen via jasperina.brouwer@rug.nl

**Gebruikt
wondverband**

**is bron van informatie voor
wondgenezing**

Wetenschappers aan de Thomas Jefferson Universiteit in Philadelphia (VS) hebben een methode ontwikkeld om op celniveau te onderzoeken waarom wonden moeizaam of

niet genezen. Het benodigde celmateriaal halen ze uit gebruikt wondverband. Hun vinding leidt tot meer betrouwbare helingsprognoses en, hopen ze, effectievere therapieën.

Onderzoek bij EB-patiënten

Het onderzoek betrof een groep patiënten met de huidziekte epidermolysis bullosa (EB). Deze patiënten lijden vaak al vanaf de geboorte aan blaren en wonden die slecht genezen en soms chronisch zijn. In een aantal gevallen leveren deze chronische wonden een sterk verhoogd risico op voor agressieve vormen van huidkanker. Het is dus belangrijk om in een vroeg stadium te kunnen voorzien welke wonden dreigen chronisch te worden. Het samplen van cellen door middel van een biopsie is echter zeer pijnlijk voor deze patiënten en kan ook de wondgenezing verder belemmeren. Een alternatieve (en non-invasieve) bron van celmateriaal is gebruikt wondverband, dat anders weggegooid zou worden. Gebruikte wondafdekmaterialen waren al eerder benut om te zien wat voor eiwitten er in het wondvocht zitten. Voor zover bekend was echter nog nooit gekeken naar wat voor cellen ze bevatten. Samen met collega's in Chili en Oostenrijk verzamelden en analyseerden de onderzoekers 133 gebruikte wondverbanden van 51 patiënten met EB. Het ging om zowel acute (gedefinieerd als minder dan 21 dagen oud) als chronische (meer dan drie maanden oud) wonden.

Neutrofielen als indicatoren

Hoe groter het verband en hoe langer dit op de wond had gezeten, hoe groter de oogst. Sommige wondverbanden leverden meer dan 100 miljoen cellen op. Een inventarisatie toonde de aanwezigheid aan van verschillende soorten immuuncellen, waaronder lymfocyten, granulocyten of neutrofielen en monocytten of macrofagen. Vergelijking van samples van acute wonden met die van chronische wonden leidde tot een interessante ontdekking. In chronische wonden bleken veel meer neutrofielen aanwezig dan in acute wonden. Neutrofielen vormen de eerste verdedigingslinie in het menselijk afweersysteem, die ook als eerste in actie komen bij het ontstaan van een wond. Uit eerder onderzoek op proefdieren en eiwitanalyses was al bekend dat als neutrofielen 'langer in de wond rondhangen dan nodig is', dit kan duiden op haperende wondheling. Een (te) hoog neutrofielniveau is dus een indicatie voor chroniciteit.

Genetische markers

Volgens de onderzoekers is hun ontdekking relevant voor alle soorten wonden en hun helingsprognose en verschaft deze meer inzicht in het wondgenezingsproces. Ook opent dit de weg naar nieuwe therapieën, bijvoorbeeld gericht op het neutraliseren van overtollige neutrofielen, of op het activeren van macrofagen, die een sleutelrol spelen in de vervolgfase van de wondheling. Ze hopen dat de techniek ...

[Lees verder op de volgende pagina >](#)

Vervolg: Onderzoek naar baantrouw verpleegkundigen ...

.. veel breder inzetbaar is, bijvoorbeeld bij de behandeling van diabetische voet en vasculaire beenulcera. Tevens hopen ze op termijn genetische markers te kunnen identificeren om te zien of een wond zal genezen of chronisch is.

Bronnen: sciencedaily.com, newsbreak.com. Artikel: Fuentes I et al, Cells from discarded dressings differentiate chronic from acute wounds in patients with Epidermolysis Bullosa. Scientific Reports, 2020.

**WCS congres
uitgesteld
tot mei 2022**

Hoe ver de corona pandemie zijn schaduwen vooruit begint te werpen blijkt onder meer uit de recente beslissing van WCS Kenniscentrum Wondzorg om zijn tweejarig congres met een half jaar uit te stellen tot 23 en 24 mei 2022. Oorspronkelijk stond het evenement gepland voor 23 en 24 november 2021.

Verloren jaar

Het Kenniscentrum besloot tot het uitstel 'gezien alle onzekerheden inzake corona'. Ook voorziet het WCS anders onvoldoende voorbereidingstijd te hebben om de organisatie van het congres tijdig rond te krijgen. Kennelijk wordt al rekening gehouden met nóg een verloren jaar (2021) wegens corona. Of een 'normaal' fysiek congres zonder Zoom of andere oplossingen op afstand over anderhalf jaar mogelijk is, zal de tijd moeten leren.

Bron: wcs.nl

**Personeelsverloop
in de zorg in 2019
teruggelopen**

Voor de eerste keer sinds 2016 gingen er vorig jaar minder werknemers in de zorgsector op zoek naar ander werk.

Het percentage zorgverlaters daalde van 15,3% in 2018 naar 14,9% in 2019. Wel waren er grote verschillen tussen de verschillende zorgsectoren. Dit blijkt uit de vorige maand gepubliceerde *Barometer Nederlandse Gezondheidszorg*, waarvoor accountantskantoor EY het onderzoek verrichtte.

Salarisverhoging

Volgens de rapporteurs van EY kan nog niet gesproken

worden van een trendbreuk. Zo is het nog onzeker wat de gevolgen zullen zijn van de coronacrisis, die dit jaar de toch al hoge werkdruk in de zorg nog verder heeft opgevoerd. De Barometer wordt opgesteld op basis van een analyse van de jaarverslagen van de Nederlandse zorginstellingen. Vermoedelijk als gevolg van de pandemie hadden tijdens de rapportage nog niet alle instellingen hun jaarverslag gedeponereerd. De bevindingen van EY zijn dit jaar gebaseerd op de jaarverslagen van 453 instellingen, wat neerkomt op 85% van het totaal - minder dan in voorgaande jaren. De subsector geestelijke gezondheidszorg (ggz) noteerde de sterkste daling van het percentage ontslagnemers: van 19,7% in 2018 naar 14,4% in 2019, dus tot onder het gemiddelde. EY denkt dat de structurele salarisverhoging in de vorig jaar afgesloten cao hieraan heeft bijgedragen. Met een personeelsverloop van 20,6% (het grootste verloop in vijf jaar) deed de jeugdzorg het in 2019 het slechtst.

Hoge werkdruk

De Barometer signaleerde ook dat het ziekteverzuim in de zorg in 2019 was gestegen naar 6,2%, fors boven het landelijk gemiddelde van 4,5%. Opvallend is dat dit percentage iets hoger is dan het verzuimpercentage voor het tweede kwartaal van dit jaar, toen Nederland in de ban was van de eerste coronagolf. Dit kwam uit op 6,1%, zo blijkt uit het vorige maand verschenen *Arbeidsmarktprofiel van zorg en welzijn*, een publicatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Dit is het hoogste verzuimcijfer in de zorg van alle tweede kwartalen sinds 2003 en het hoogste van alle bedrijfstakken. Hoewel het CBS aangeeft dat de invloed van 'corona' op basis van de beschikbare cijfers nog niet kan worden geïdentificeerd, is het duidelijk dat de hoge werkdruk de zorgsector parten speelt. Het CBS concludeert onder meer dat met name in ziekenhuizen, de jeugdzorg en de kinderopvang relatief veel medewerkers klagen over een hoge werkdruk.

In schijnbare tegenspraak hiermee komt het CBS ook tot een positieve conclusie: in de sector zorg en welzijn zijn méér werknemers tevreden met hun werk dan in de meeste andere bedrijfstakken. Eind 2019 gaf bijna 8 op de 10 (78%) van alle zorgmedewerkers aan 'tevreden tot zeer tevreden' te zijn over hun werk.

Bronnen: cbs.nl, fd.nl

Congres agenda

De coronasituatie is eerder slechter dan beter geworden. Voorlopig nog geen uitzicht op evenementen en dus geen Congresagenda.

BiologiQ. Vernieuwend in wondgenezing